

Rikare skog: Nyhetsbrev

Inkludering – våren 2021

Projektets Rikare skog övergripande syfte är att undersöka förutsättningar för en ny typ av skoglig tjänsteutveckling som potentiellt kan attrahera en bredare grupp av skogsägare och därigenom bidra till en ökad lönsamhet och konkurrenskraft för de företag som är, eller önskar vara, verksamma på denna skogliga marknad. Två centrala medel för att utveckla och skapa nya värden är kunskap och inkludering. Inkludering handlar om att berika, utveckla och lyfta in fler olika perspektiv. Genom en ökad delaktighet stimulerar det innovation, leder till bättre beslutsfattande och bidrar till att utveckla nya produkter och tjänster. Sett till vikten av bra affärsrelationer i serviceutveckling är inkluderingsperspektiv centralt. Det kan erbjuda en fördjupad och bredda förståelse av service och tjänster samt de målgrupper, behov och drivkrafter som utgör grunden för dessa.

Snäva normers begränsningar

Normer präglar vårt sociala liv, våra relationer och våra värderingar – både i samhället i stort och inom serviceutveckling specifikt. Normer och förväntningar, kopplat exempelvis till kön, påverkar människors incitament att söka sig till vissa sammanhang, företag och utbildningar men också omgivningens reaktioner på människors livsval och beteenden inom dessa sfärer. Effekterna av detta kan till exempel ses på en relativt segregerad arbetsmarknad där kvinnor och män ofta återfinns inom olika sektorer, branscher, yrken, befattningar och områden.

Dessa mönster begränsar inte bara människors möjligheter att verka inom alla sfärer utan försvårar också verksamheters tillgång till kompetens och därigenom affärs- och serviceutvecklingen. Utifrån kundperspektivet kan detta medföra att vissa kundgrupper upplever att tillgängligheten av en produkt eller tjänst är begränsad utifrån de normer och förväntningar som existerar. Det kan röra sig om en förväntad kunskapsnivå eller ett praktiskt kunnande i samband med beställning eller användande av en produkt. I ett skogligt sammanhang kan till exempel en låg skoglig grundkunskap eller förväntningar på självverksamhet vara två aspekter som utgör ett hinder för att beställa olika typer av skogsskötselstjänster.

En relativt mansdominerad skogssektor utgör både ett tecken på dessa mönster och utmaningar, samtidigt som det understryker generella hinder för både kvinnor, som har svårare att identifiera sig eller sina perspektiv, men även för inkludering och ett breddat perspektiv och serviceutveckling. Inkludering handlar däremot om mer än kön och jämställdhet utan även andra grupper som kan uppleva rådande normer och relationer som ett hinder.

Drivkrafter för inkludering

Inkluderande verksamhetsutveckling i företag och organisationer kan förstås som en hållbarhetsfråga där det dels handlar om att sträva mot en ekonomisk hållbarhet, exempelvis genom att vara relevant för en större krets av kunder och samarbetspartners.

EUROOPAN UNIONI

Interreg
Botnia-Atlantica

Euroopan aluekehitysräho

Rikare skog

Diversifiering genom Inkludering och Specialisering

Det handlar också om att sträva efter social hållbarhet, exempelvis en organisationskultur där fler trivs och kan prestera, eller att kunna attrahera kompetens, inte minst i relation till det lokalsamhälle där verksamheten bedrivs.

Drivkrafter för att arbeta med inkludering i serviceutveckling kan variera dels mellan företag och organisationer, men också över tid. Oavsett vilka drivkrafterna är för arbetet med inkludering är det viktigt att reflektera över hur detta formar det arbete som bedrivs, de insatser som görs och vem som inkluderas?

Reflektion som verktyg

Avgörande för en aktiv inkludering är att medvetenhet genomsyrar processen och arbetssättet. Att kontinuerligt reflektera, ställa sig kritiska frågor och utmana sig själv, sin verksamhet och sin förförståelse av sina affärs- och kundrelationer synliggör utvecklingspotential. Genom detta arbetssätt blir det självklara, det som inte behöver förklaras, möjligt att upptäcka och kan därigenom utmana och vidga underliggande normer, traditioner och förhållningssätt. En ökad medvetenhet om det som medarbetare och verksamheten tar för givet, gör att det är lättare att styra företaget och dess utveckling. Att kartlägga, analysera och reflektera över målsättningar och den faktiska verksamheten är en förutsättning för att planera och genomföra ett strategiskt och aktivt inkluderingsarbete som en motor för att utveckla helheten.

Vilka (ur)val gör vi?

Alla verksamheter gör val, det kan handla om val av kommunikationskanaler för att nå ut, val av forum för att bygga relationer med andra aktörer och hur verksamheten arbetar för att bjuda in. Hur motiveras dessa val strategiskt? Följs effektiviteten av dessa val upp? Vilka konsekvensen får dessa val för olika gruppers förutsättningar att ta del av företagets produkter och tjänster? Hur påverkar dessa val serviceutvecklingen? I relation till olika företags (begränsade) resurser och fokus är urval något fullt naturligt. Dock kräver detta att det finns en

medvetenhet kring urval och att olika aspekter av inkludering ingår i övervägandet. Att aktivt och medvetet begrunda och synliggöra dessa val, gör det också möjligt att göra andra, mer inkluderande, val.

Tillgänglighet

För att som (potentiell) kund eller samarbetspartner ta del av någon verksamhet och dess utbud och aktiviteter så kan det ibland krävas viss form av kunskap, information och förförståelse. Värt att fundera över då kan vara om det finns olika grupper som direkt eller indirekt har sämre förutsättningar att delta? Mycket av det som är självklart och underförstått för befintliga kunder och samarbetspartners kanske behöver förtydligas för att inte utgöra hinder för potentiellt nya kunder och samarbetspartners som inte har samma referensramar. Anpassad information är grundläggande förutsättning och start för att arbeta med inkludering utifrån tillgänglighet, av exempelvis ett arrangemang eller annan utåtriktad aktivitet.

Nyfiken på att lära dig mer?

Inkluderande tjänsteutveckling kanske låter krångligt men det behöver inte vara så komplicerat att komma igång och jobba med dessa frågor. Kanske kan du som företagare nå en större kundkrets, utveckla din verksamhet och nå fler samarbetspartners genom att strategiskt lägga till ett inkluderingsperspektiv i ditt utvecklingsarbete? På projektets hemsida har vi samlat såväl forskning som praktiska tips, som kan vara användbara för att komma igång med inkluderingsarbetet.

Kommande aktivitet:

Webinar: Inkluderande serviceutveckling i Kvarkens skogssektor
15 september kl. 13.00-14.30

Lär dig mer om varför och hur samt diskutera utifrån praktiska exempel.
Läs mer och registrera dig på hemsidan

Läs mer och följ projektet på social medier eller:
www.slu.se/rikareskog

EUROOPAN UNIONI

Interreg
Botnia-Atlantica

Euroopan aluekehitysrahasto

Rikare skog

Diversifiering genom Inkludering och Specialisering